

Από τη συγγραφέα του best seller των *New York Times*
Το Αηδόνι

KRISTIN HANNAH

Ο κήπος του χειμώνα

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ

Πρόλογος

1972

Στις όχθες του φοβερού και τρομερού ποταμού Κολούμπια, εκείνη την παγερή εποχή που κάθε ανάσα γινόταν ορατή, ο σπωρώνας με το όνομα Μπέλιε Νότσι ήταν ήσυχος. Μηλιές σε χειμερία νάρκη εκτείνονταν ως εκεί που έβλεπε το μάτι, με τις στιβαρές ρίζες τους κουλουριασμένες βαθιά μέσα στο κρύο, εύφορο χώμα. Καθώς οι θερμοκρασίες κατακρημνίζονταν και το χρώμα στράγγιζε από γη και ουρανό, το ξασπρισμένο τοπίο δημιουργούσε κάτι σαν χειμερινή τυφλότητα· η μία μέρα ήταν ολόιδια με την άλλη. Τα πάντα πάγωναν, γίνονταν εύθραυστα.

Πουθενά η παγωνιά και η ησυχία δεν ήταν πιο αισθητές απ' όσο στο ίδιο το σπίτι της Μέρεντιθ Γουίτσον. Στα δώδεκά της, η Μέρεντιθ είχε ήδη ανακαλύψει το απέραντο κενό και τη σιωπή ανάμεσα στους ανθρώπους. Λαχταρούσε να έχει μια οικογένεια όπως αυτές που έβλεπε στην τηλεόραση, όπου τα πάντα φάνταζαν τέλεια και οι πάντες τα πήγαιναν καλά. Στη δική της οικογένεια όμως, κανείς, ούτε καν ο αγαπημένος της πατέρας, δεν καταλάβαινε πόσο μόνη ένιωθε μέσα σ' αυτούς

τους τέσσερις τοίχους, πόσο αόρατη, και πόσο συχνά την επισκεπτόταν αυτό το συναίσθημα.

Αύριο βράδυ όμως όλ' αυτά θα άλλαζαν.

Η Μέρεντιθ είχε σκαρφιστεί ένα πανέξυπνο σχέδιο. Είχε γράψει ένα θεατρικό βασισμένο σε ένα από τα παραμύθια της μητέρας της και σχεδίαζε να παρουσιάσει το έργο στην ετήσια χριστουγεννιάτικη γιορτή τους. Ήταν ό,τι ακριβώς θα περίμενε κανείς να συμβεί σε κάποιο επεισόδιο της τηλεοπτικής σειράς *Οικογένεια Πάρτριτζ*.

«Γιατί δεν μπορώ να είμαι εγώ η πρωταγωνίστρια;» γκρίνιαξε η Νίνα. Απ' όταν η Μέρεντιθ τελείωσε το κείμενο, ήταν η δέκατη τουλάχιστον φορά που της έκανε αυτή την ερώτηση.

Η Μέρεντιθ γύρισε μαζί με την καρέκλα της και χαμήλωσε το βλέμμα προς την εννιάχρονη αδελφή της: η μικρή ήταν γονατισμένη στο παρκέ της κρεβατοκάμαράς τους και ζωγράφιζε σ' ένα παλιό σεντόνι ένα κάστρο στο πράσινο της μέντας.

Η Μέρεντιθ δάγκωσε το κάτω χείλος της προσπαθώντας να μη φανερώσει τη δυσαρέσκειά της. Το κάστρο παραήταν τσαπατσούλικο· δεν ήταν όπως θα έπρεπε να είναι. «Χρειάζεται να το ξανασυζητήσουμε, Νίνα;»

«Μα γιατί να μην μπορώ να είμαι η χωριατοπούλα που παντρεύεται τον πρίγκιπα;»

«Ξέρεις γιατί. Ο Τζεφ θα παίξει τον πρίγκιπα, και ο Τζεφ είναι δεκατριών. Θα φαίνεσαι σαν χαζό δίπλα του.»

Η Νίνα έβαλε το πινέλο της στην άδεια κονσέρβα από έτοιμη σούπα και κάθισε πίσω στις φτέρνες της. Με τα κοντά μαύρα μαλλιά, τα λαμπερά πράσινα μάτια και το ανοιχτόχρωμο δέρμα της, θύμιζε μικρό, τέλειο ξωτικό. «Θα μ' αφήσεις να παίξω τη χωριατοπούλα του χρόνου;»

«Ό,τι στοίχημα θες.» Η Μέρεντιθ έσκασε ένα χαμόγελο. Την ενθουσίαζε το ενδεχόμενο να δημιουργήσει μια οικογενειακή παράδοση. Όλοι τους οι φίλοι είχαν οικογενειακές παραδόσεις, όχι όμως και οι Γουίτσον· η δική της οικογένεια ήταν

ανέκαθεν διαφορετική. Ούτε ορδές συγγενών να μπαινοβγαίνουν στο σπίτι στις γιορτές, ούτε γαλοπούλα στη Γιορτή των Ευχαριστιών ή καπνιστό χοιρινό το Πάσχα, ούτε οι προσευχές που έλεγαν οι άλλοι όταν κάθονταν στο γιορτινό τραπέζι. Αυτά ήταν άπιαστα όνειρα για τη Μέρεντιθ και τη Νίνα, που καλά καλά δεν ήξεραν την ακριβή ηλικία της μητέρας τους.

Αυτό συνέβαινε επειδή η μαμά ήταν Ρωσίδα και μόνη της σ' αυτή τη χώρα. Ή έτσι τουλάχιστον έλεγε ο μπαμπάς. Όσο για την ίδια τη μαμά, αυτή ποτέ δεν έλεγε πολλά για τον εαυτό της.

Ένα χτύπημα στην πόρτα ξάφνιασε τη Μέρεντιθ. Σήκωσε το κεφάλι και είδε τον Τζεφ Κούπερ να μπαίνει με τον μπαμπα της στο δωμάτιο.

Η Μέρεντιθ ένιωσε σαν ένα απ' αυτά τα μακρουλά, πλαδαρά μπαλόνια που τα φουσκώνεις αργά, δίνοντάς τους καινούρια μορφή με κάθε ανάσα, και, στην προκειμένη περίπτωση, η ανάσα ήταν ο Τζέφρι Κούπερ. Οι δυο τους ήταν κολλητοί από την Τετάρτη Δημοτικού, τώρα τελευταία όμως η Μέρεντιθ είχε αρχίσει να νιώθει διαφορετικά όταν βρισκόταν κοντά του. Ενθουσιασμένη, ξεσηκωμένη. Μερικές φορές, όταν την κοίταζε, της κοβόταν η ανάσα. «Πάνω στην ώρα για την πρόβα», του είπε.

Ο Τζεφ τής χάρισε ένα απ' αυτά τα χαμόγελα που έκαναν την καρδιά της να σταματάει. «Μόνο μην το πεις στον Τζόι και στα παιδιά. Θα μου κάνουν μεγάλη καζούρα.»

«Σχετικά με την πρόβα», είπε ο πατέρας της προχωρώντας στο δωμάτιο. Φορούσε ακόμα τα ρούχα της δουλειάς, ένα καφετί σπορ κουστούμι με πορτοκαλί ξώραφα. Παραδόξως, δεν ενέδρευε κανένα χαμόγελο κάτω από το φουντωτό μαύρο μουστάκι του, ούτε στα βάθη των ματιών του. Της έδωσε το κείμενο. «Αυτό είναι το θεατρικό που θ' ανεβάσετε;»

Η Μέρεντιθ σηκώθηκε από την καρέκλα. «Λες να της αρέσει;»

Η Νίνα στάθηκε στα πόδια της. Το καρδιάσχημο πρόσωπό της ήταν ασυνήθιστα σοβαρό. «Ε, λες;»

Οι τρεις τους κοιτάχτηκαν πάνω από το σεντόνι με το αφηρημένης τεχνοτροπίας, αλλά Πικάσο, πράσινο κάστρο και από τα θεατρικά κουστούμια που ήταν απλωμένα στο κρεβάτι. Η αλήθεια που μοιράστηκαν μ' αυτό το βλέμμα ήταν ότι η Άννα Γουίτσον ήταν ψυχρή γυναίκα· η όποια ζεστασιά της είχε ως μοναδικό αποδέκτη τον άντρα της. Απειροελάχιστη έφτανε μέχρι τις κόρες της. Όταν ήταν μικρότερες, ο μπαμπάς προσπαθούσε να προσποιηθεί ότι δεν ήταν έτσι, περισπώντας σαν μάγος την προσοχή τους από την ψυχρότητά της, μαγεύοντάς τες με τη θαλπωρή της τρυφερότητάς του· όπως γινόταν και με όλες τις ψευδαισθήσεις όμως, η αλήθεια κάποτε βγήκε στην επιφάνεια, αναπόφευκτα.

Ήξεραν λοιπόν και οι τρεις τους τι ήταν αυτό που ρωτούσε η Μέρεντιθ.

«Δεν ξέρω, Μερντίνι», είπε ο μπαμπάς, βάζοντας το χέρι στην τσέπη να βγάλει τα τσιγάρα του. «Οι ιστορίες της μητέρας σου...»

«Μ' αρέσει όσο τίποτα να την ακούω να τις λέει», είπε η Μέρεντιθ.

«Μόνο τότε μας μιλάει πραγματικά», πρόσθεσε η Νίνα.

Ο μπαμπάς άναψε τσιγάρο και τις κοίταξε μέσα από μια σπείρα γκρίζου καπνού, στενεύοντας τα καστανά μάτια του. «Μμ», είπε εκπνέοντας. «Απλώς, να...»

Η Μέρεντιθ προχώρησε προς το μέρος του, προσέχοντας να μην πατήσει το κάστρο. Καταλάβαινε τον δισταγμό του. Ποτέ δεν ήξεραν ποιο ήταν το κουμπί της μαμάς, αυτή τη φορά όμως η Μέρεντιθ αισθανόταν σίγουρη ότι είχε την απάντηση. Αν υπήρχε ένα πράγμα που λάτρευε η μητέρα της, ήταν αυτό το παραμύθι για μια ριψοκίνδυνη χωριατοπούλα που είχε τολμήσει να ερωτευτεί έναν πρίγκιπα. «Μόνο δέκα λεπτά θα πάρει, μπαμπά. Το χρονομέτρησα. Και θ' αρέσει σε όλους.»

«Εντάξει τότε», της είπε τελικά.

Η Μέρεντιθ αισθάνθηκε ένα κύμα υπερηφάνειας και ελπίδας να φουσκώνει στο στήθος της. Για μια φορά, δεν θα περνούσε τη χριστουγεννιάτικη γιορτή σε κάποια σκοτεινή γωνιά του καθιστικού διαβάζοντας ή στην κουζίνα πλένοντας πιάτα. Αντί γι' αυτό, θα ήταν το κέντρο της προσοχής της μητέρας της. Το θεατρικό αυτό θα αποδείκνυε ότι η Μέρεντιθ είχε ακούσει και την τελευταία πολύτιμη λέξη που είχε αρθρώσει ποτέ η μητέρα της, ακόμα κι εκείνες που είχαν ειπωθεί σιγανά, στο σκοτάδι, την ώρα του παραμυθιού.

Για τα επόμενα εξήντα λεπτά, η Μέρεντιθ ανέλαβε ρόλο σκηνοθέτη για τους ηθοποιούς της, προβάροντας ατάκα την ατάκα το έργο, αν και, στην πραγματικότητα, μόνο ο Τζεφ χρειαζόταν βοήθεια. Η ίδια και η Νίνα άκουγαν χρόνια τώρα την ιστορία.

Αργότερα, όταν η πρόβα είχε τελειώσει κι ο κάθε κατεργάρης είχε πάει στον πάγκο του, η Μέρεντιθ συνέχισε τη δουλειά. Έφτιαξε μια πινακίδα που έγραφε ΜΙΑ ΠΑΡΑΣΤΑΣΗ ΜΟΝΟ: ΕΝΑ ΜΕΓΑΛΟ ΕΡΓΟ ΓΙΑ ΤΗ ΜΕΓΑΛΗ ΓΙΟΡΤΗ και από κάτω συμπλήρωσε τα ονόματα των τριών τους. Διόρθωσε όσο μπορούσε το ζωγραφιστό σκηνικό (ήταν αδύνατον να το αποκαταστήσει εντελώς· η Νίνα πάντα ζωγράφιζε έξω από τις γραμμές) και μετά το έστησε στο καθιστικό. Όταν η σκηνή ετοιμάστηκε, πρόσθεσε πούλιες στην τούλινη φούστα του μπαλέτου που θα εκτελούσε χρέη πριγκιπικής τουαλέτας και την οποία θα φορούσε στο φινάλε. Κόντευε δύο το πρωί όταν έπεσε επιτέλους στο κρεβάτι της, ακόμα και τότε όμως ήταν τόσο ενθουσιασμένη, που άργησε πολύ ν' αποκοιμηθεί.

Η επόμενη μέρα φάνηκε να περνάει αργά, εντέλει όμως, στις έξι ακριβώς, οι καλεσμένοι άρχισαν να καταφθάνουν. Ήταν μετρημένοι στα δάχτυλα και όλοι τους γνωστοί: οι άνδρες και οι γυναίκες που εργάζονταν στον οπωρώνα τους, μαζί με τις οικογένειές τους, μερικοί γείτονες και η αδελφή

του μπαμπά, η Ντόρα, που ήταν και η μοναδική εν ζωή συγγενής του.

Η Μέρεντιθ κάθισε στο πάνω μέρος της σκάλας και στύλωσε το βλέμμα της στην είσοδο κάτω. Της ήταν αδύνατον να μη χτυπάει νευρικά το πόδι της στο σκαλί, διερωτώμενη για το πότε έπρεπε να κάνει την κίνησή της.

Ετοιμαζόταν να σηκωθεί, όταν άκουσε ένα δυνατό κροτάλισμα ακολουθούμενο από κλαγγές.

Ω, όχι! Τινάχτηκε πάνω και κατέβηκε βολίδα τα σκαλιά, αλλά ήταν ήδη αργά.

Στην κουζίνα, η Νίνα κοπανούσε μια κατσαρόλα μ' ένα μεταλλικό κουτάλι, φωνάζοντας: «Η παράσταση αρχίζει!» Κανείς δεν ήξερε να κλέβει τα φώτα της δημοσιότητας καλύτερα από τη μικρή της αδελφή.

Γέλια ακούστηκαν καθώς οι καλεσμένοι προχωρούσαν από την κουζίνα στο καθιστικό, όπου η ζωγραφιά με το κάστρο κρεμόταν από μία αλουμινένια κινηματογραφική οθόνη στημένη δίπλα στο θηριώδες τζάκι. Στα δεξιά της υπήρχε ένα χριστουγεννιάτικο δέντρο, στολισμένο με φωτάκια αγορασμένα από το σουπερμάρκετ και με τα στολίδια που έφτιαχναν κάθε χρόνο η Μέρεντιθ και η Νίνα. Μπροστά στη ζωγραφιά ήταν η «σκηνή» τους: ένα ξύλινο γεφυράκι που ακουμπούσε στο παρκέ κι ένας φανοστάτης καμωμένος από χαρτόνι μ' έναν φακό κολλημένο με μονωτική στο πάνω μέρος του.

Η Μέρεντιθ χαμήλωσε τα φώτα του δωματίου, άναψε τον φακό κι ύστερα χώθηκε πίσω από το ζωγραφισμένο σκηνικό. Η Νίνα και ο Τζεφ ήταν ήδη εκεί, ντυμένοι με τα κουστούμια τους.

Όχι πως ήταν εντελώς καλυμμένοι από τα αδιάκριτα βλέμματα εκεί πίσω. Λίγο να έγερνε στο πλάι η Μέρεντιθ και θα μπορούσε να δει κάμποσους από τους καλεσμένους, πράγμα που σήμαινε ότι θα την έβλεπαν κι αυτοί, παρ' όλ' αυτά ο μικρός χώρος έδινε την αίσθηση της απομόνωσης. Όταν το

κοινό ησύχασε, η Μέρεντιθ πήρε βαθιά ανάσα κι άρχισε την αφήγηση που με τόση επιμέλεια είχε συντάξει: «Τη λένε Βέρα και είναι μια φτωχή χωριατοπούλα, ένα τίποτα. Ζει σε μια μαγική χώρα που ονομάζεται Βασίλειο του Χιονιού, ο πολυαγαπημένος κόσμος της όμως αργοπεθαίνει. Το κακό έχει κυριεύσει τη χώρα΄ κυλάει στους λιθόστρωτους δρόμους μέσα σε μαύρες άμαξες, σταλμένες από έναν σκοτεινό, δαιμονικό ιππότη, που θέλει να καταστρέψει τα πάντα.»

Η Μέρεντιθ πραγματοποίησε την είσοδό της, προσέχοντας να μην περδικλωθεί στα μακριά, πλούσια φουστάνια της, κι ανέβηκε στη σκηνή. Σάρωσε με το βλέμμα τους καλεσμένους και είδε τη μητέρα της στο πίσω μέρος του δωματίου: ακόμα και μέσα σε τούτη την πολυκοσμία, φάνταζε μόνη έτσι όπως έστεκε εκεί, με την όψη του ωραίου προσώπου της θολωμένη απ΄ τον καπνό του τσιγάρου. Για μια φορά, για πρώτη ίσως φορά, κοίταζε στα ίσα τη Μέρεντιθ.

«Έλα, αδελφή μου», είπε η Μέρεντιθ δυνατά, προχωρώντας προς τον φανοστάτη. «Δεν πρέπει ν΄ αφήσουμε αυτό το κρύο να μας σταματήσει.»

Η Νίνα βγήκε από το παρασκήνιο. Ντυμένη μ΄ ένα κουρελιάρικο νυχτικό και με τα μαλλιά της κρυμμένα σ΄ ένα κεφαλομάντιλο, έτριψε νευρικά τα χέρια της και σήκωσε το κεφάλι να κοιτάξει τη Μέρεντιθ. «Λες να ΄ναι ο Μαύρος Ιππότης;» τσίριξε, προκαλώντας τα γέλια του ακροατηρίου. «Λες να ΄ναι η μαύρη μαγεία του που κάνει το κρύο τόσο τσουχτερό;»

«Όχι. Όχι. Μ΄ έχει παγώσει ο χαμός του πατέρα μας. Πότε θα γυρίσει;» Η Μέρεντιθ πίεσε την παλάμη στο μέτωπό της και αναστέναξε δραματικά. «Τώρα τελευταία, οι άμαξες είναι παντού. Ο Μαύρος Ιππότης γίνεται ολοένα και πιο δυνατός... άνθρωποι γίνονται καπνός μπροστά στα μάτια μας...»

«Κοίτα», είπε η Νίνα δείχνοντας προς το ζωγραφιστό κάστρο. «Είναι ο πρίγκιπας», πρόσθεσε, καταφέροντας να ακουστεί περιδεής.

Ο Τζεφ πήρε τη θέση του στη μικρή σκηνή τους. Με το μπλε σπορ σακάκι και το μπλουτζίν του, και με το φτηνιάρικο χρυσό στέμμα στα ξανθά σαν το άχυρο μαλλιά του, ήταν τόσο όμορφος, που για μια στιγμή η Μέρεντιθ ξέχασε τα λόγια της. Ήξερε ότι ο Τζεφ ντρεπόταν κι ένωθε άβολα –ήταν προφανές από τα κοκκινισμένα μάγουλά του–, παρ’ όλ’ αυτά βρισκόταν επί σκηνής, αποδεικνύοντας πόσο καλός φίλος ήταν. Και της χαμογελούσε σαν να ’ταν στ’ αλήθεια πριγκίπισσα.

Της έτεινε ένα ζευγάρι μεταξωτά τριαντάφυλλα. «Δυο τριαντάφυλλα σου φέρνω», της είπε, με τη φωνή του να σπάει.

Η Μέρεντιθ άπλωσε το χέρι ν’ αγγίξει το δικό του, πριν όμως προλάβει να πει την επόμενη ατάκα της, ακούστηκε ένα δυνατό κρακ.

Η Μέρεντιθ γύρισε· είδε τη μητέρα της να στέκει στη μέση του μικρού πλήθους των καλεσμένων, ακίνητη, κάτωχρη, με τα γαλάζια μάτια της πυρακτωμένα. Αίμα έσταζε απ’ το χέρι της. Είχε σπάσει το ποτήρι του κοκτέιλ της, κι ακόμα και από εκεί όπου στεκόταν η Μέρεντιθ μπορούσε να δει ένα θραύσμα να προεξέχει από την παλάμη της.

«Αρκετά», είπε απότομα η Άνια. «Δεν είναι διασκέδαση αυτό.»

Οι καλεσμένοι δεν ήξεραν τι να κάνουν· κάποιοι σηκώθηκαν από τις καρέκλες τους, άλλοι έμειναν καθισμένοι. Σιωπή έπεσε στο δωμάτιο.

Ο μπαμπάς πήγε στη μαμά. Πέρασε το μπράτσο του γύρω απ’ τους ώμους της και την τράβηξε κοντά του. Ή, μάλλον, προσπάθησε, γιατί η μαμά δεν υποχωρούσε, ούτε καν για χάρη του.

«Δεν έπρεπε να σας πω ποτέ όλ’ αυτά τα γελοία παραμύθια», είπε η μαμά, με την οργή να υπερτονίζει τη ρώσικη προφορά της. «Είχα ξεχάσει πόσο ρομαντικά και κουφιοκέφαλα μπορούν να γίνουν τα κορίτσια.»

Η Μέρεντιθ ήταν τόσο ντροπιασμένη, που δεν μπορούσε ούτε να κουνηθεί.

Είδε τον πατέρα της να οδηγεί τη μητέρα της στην κουζίνα, όπου μάλλον την πήγε κατευθείαν στον νεροχύτη για να της καθαρίσει το χέρι. Οι καλεσμένοι τράπηκαν σε φυγή, λες και το καθιστικό τους ήταν ο *Τιτανικός* κι εκείνοι έτρεχαν προς τις σωστικές λέμβους, τοποθετημένες έξω ακριβώς από την κύρια είσοδο.

Μόνο ο Τζεφ έμεινε να την κοιτάζει, με το βλέμμα του να φανερώνει πόσο άσχημα ένιωθε για λογαριασμό της. Επιχείρησε να την πλησιάσει, κρατώντας ακόμα στο χέρι του τα τριαντάφυλλα. «Μέρεντιθ...»

Η Μέρεντιθ τον παραμέρισε με μια σπρωξιά και βγήκε τρέχοντας απ' το δωμάτιο. Σταμάτησε στο τέρμα του διαδρόμου, σε μια σκοτεινή γωνιά, κι έμεινε εκεί βαριανασαίνοντας, με τα δάκρυα να της καίνε τα μάτια. Από την κουζίνα, άκουγε τη φωνή του πατέρα της που προσπαθούσε να παρηγορήσει την εξοργισμένη συμβία του. Ένα λεπτό αργότερα, μια πόρτα ακούστηκε να κλείνει κι η Μέρεντιθ κατάλαβε ότι ο Τζεφ είχε φύγει για το σπίτι του.

«Τι έκανες;» τη ρώτησε χαμηλόφωνα η Νίνα καθώς ερχόταν να σταθεί δίπλα της.

«Ποιος ξέρει;» είπε η Μέρεντιθ, σκουπίζοντας τα μάτια της. «Αφού είναι μέγαιρα.»

«Κακιά λέξη αυτή.»

Η Μέρεντιθ άκουσε το τρέμουλο στη φωνή της Νίνα και κατάλαβε πόσο σκληρά προσπαθούσε η αδελφή της να μην κλάψει. Της έπιασε το χέρι.

«Τι πρέπει να κάνουμε; Να ζητήσουμε συγγνώμη;»

Ήταν αδύνατον για τη Μέρεντιθ να μη θυμηθεί την τελευταία φορά που είχε εξοργίσει τη μητέρα της και μετά της είχε ζητήσει συγγνώμη. «Δεν θα τη νοιάξει. Άκου τι σου λέω.»

«Τι θα κάνουμε τότε;»

Η Μέρεντιθ προσπάθησε να φανεί όσο ώριμη αισθανόταν εκείνο το ίδιο πρωί, η αυτοπεποίθησή της όμως είχε εξανημι-

στεί. Ήξερε τι θα γινόταν: Ο μπαμπάς θα κατάφερνε να ηρεμήσει τη μαμά, κι ύστερα θ' ανέβαινε στο δωμάτιό τους και θα τις έκανε να γελάσουν, και θα τις έσφιγγε στη μεγάλη, δυνατή αγκαλιά του και θα τους έλεγε ότι η μαμά τις αγαπούσε πάρα πολύ. Μέχρι να τελειώσει με τις ιστορίες και με τ' αστεία του, η Μέρεντιθ θα είχε φτάσει να θέλει απεγνωσμένα να το πιστέψει. Για άλλη μια φορά. «Ξέρω τι θα κάνω εγώ», είπε προχωρώντας προς την κουζίνα, τόσο όσο χρειαζόταν για να μπορέσει να ρίξει κλεφτά μια ματιά στο προφίλ της μητέρας της –στο εφαρμοστό μαύρο βελούδινο φόρεμά της και το κάτασπρο μπράτσο της και τα λευκά, κατάλευκα μαλλιά της. «Δεν θα ξανακούσω ποτέ τις γελοίες ιστορίες της.»

Αντίο δεν ξέρουμε να πούμε:
μαζί περιφερόμαστε ακόμα, σαν σιαμαίοι.
Κι ας σβήνει ήδη στον ορίζοντα ο ήλιος.
Μες στα σκοτάδια σου εσύ. Σκιά σου εγώ.

– ANNA AXMATOVA, *ANTIO DEN XEPOYME NA ΠΟΥΜΕ*

Ένα

2000

Μ' αυτό έμοιαζαν τα σαράντα; Αλήθεια; Μέσα σ' έναν χρόνο, η Μέρεντιθ είχε γίνει από «κοπέλα» «κυρία». Έτσι αυτόματα, χωρίς μεταβατική περίοδο. Ακόμα χειρότερα, το δέρμα της είχε αρχίσει να χάνει την ελαστικότητά του. Υπήρχαν μικροσκοπικές πτυχώσεις σε σημεία που κάποτε ήταν λεία. Ο λαϊμός της ήταν πιο γεμάτος τώρα –ως προς αυτό, δεν χωρούσε καμία απολύτως αμφιβολία. Δεν είχε γκριζάρει ακόμα· ήταν το μόνο που έσωζε κάπως την κατάσταση. Τα μαλλιά της, στο χρώμα του κάστανου, κομμένα σ' ένα πρακτικό καρέ ως τους ώμους, ήταν ακόμα πυκνά και λαμπερά. Τα μάτια της όμως την πρόδιδαν. Φαινόταν κουρασμένη. Κι ήταν ακόμα έξι το πρωί.

Η Μέρεντιθ γύρισε την πλάτη της στον καθρέφτη, έβγαλε το παλιό κοντομάνικό της και φόρεσε μια μαύρη μακρυμάνικη μπλούζα, μαύρο παντελόνι φόρμας και αθλητικά σοσόνια. Μαζεύοντας τα μαλλιά της σε μια κολοβή αλογοουρά, βγήκε απ' το μπάνιο και μπήκε στη σκοτεινιασμένη κρεβατοκάμαρά της, όπου οι απαλές συγχορδίες του ροχαλητού του άντρα της

την έκαναν σχεδόν να θέλει να ξανατρυπώσει στο κρεβάτι. Παλιά θα είχε κάνει ακριβώς αυτό, θα είχε ξαναχωθεί κάτω απ' τα σκεπάσματα και θα είχε χουζουρέψει στην αγκαλιά του.

Βγήκε απ' το δωμάτιο, έκλεισε πίσω της την πόρτα και διέσχισε τον διάδρομο που οδηγούσε στη σκάλα για το κάτω πάτωμα.

Στην ωχρή λάμψη ενός ζεύγους παρωχημένων από καιρό νυχτερινών φώτων, προσπέρασε τις κλειστές πόρτες των δωματίων των παιδιών της. Όχι πως ήταν πια παιδιά. Τώρα η Τζίλιαν ήταν δεκαεννιά, μια δευτεροετής στο UCLA, που ονειρευόταν να γίνει γιατρός, και η Μάντι –το μωρό της– ήταν δεκαοχτώ και πρωτοετής στο Βάντερμπιλτ. Χωρίς τα κορίτσια της, τούτο το σπίτι ήταν πιο άδειο και πιο σιωπηλό απ' όσο είχε φανταστεί η Μέρεντιθ. Και η ζωή της επίσης. Εδώ και σχεδόν είκοσι χρόνια είχε αφιερώσει τον εαυτό της στην προσπάθεια να γίνει το είδος της μητέρας που η ίδια δεν είχε, και η προσπάθεια είχε πετύχει. Με τις κόρες της είχαν γίνει οι καλύτερες φίλες. Η απουσία τους την έκανε να νιώθει μετέωρη, σαν να μην είχε πια σκοπό. Το ήξερε ότι ήταν ανόητο. Σαν να μην είχε ένα σωρό πράγματα να κάνει. Απλώς της έλειπαν τα παιδιά της· αυτό ήταν όλο.

Συνέχισε να κινείται. Τώρα τελευταία αυτός φαινόταν να είναι ο καλύτερος τρόπος διαχείρισης των καταστάσεων.

Στο κάτω πάτωμα, σταμάτησε στο καθιστικό μόνο όσο χρειαζόταν για να βάλει στην πρίζα τα φώτα του χριστουγεννιάτικου δέντρου, κι ύστερα συνέχισε για τον προθάλαμο, όπου τα σκυλιά πήδηξαν πάνω της κουνώντας τις ουρές τους και γρυλίζοντας όλο χαρά.

«Λιουκ, Λέια, κάτω, κάτω!» μάλωσε τα χάσκι, ξύνοντάς τα πίσω απ' τ' αυτιά καθώς τα οδηγούσε στην πίσω πόρτα. Την άνοιξε και ο κρύος αέρας όρμησε μέσα. Είχε ξαναχιονίσει τη νύχτα, και μολονότι τούτο το πρωινό στα μέσα Δεκεμβρίου ήταν ακόμα σκοτεινό, η Μέρεντιθ μπορούσε να διακρίνει την

ωχρή μαρμαρυγή του δρόμου και των χωραφιών. Στον παγερό αέρα, η αναπνοή της έφτιαχνε τολύπες ατμού.

Όταν η Μέρεντιθ βγήκε με τα σκυλιά στον δρόμο, η ώρα ήταν 6.10 και το χρώμα τ' ουρανού γκριζαρισμένο μαβί.

Ακριβώς στην ώρα της.

Στην αρχή έτρεχε αργά και χαλαρά, αφήνοντας το σώμα της να προσαρμοστεί στο κρύο. Όπως και κάθε πρωινό της εργάσιμης εβδομάδας, έτσι και σήμερα πήρε τον χαλικοστρωμένο δρόμο που ξεκινούσε από το σπίτι της, περνούσε έξω από εκείνο των γονιών της και οδηγούσε σε έναν άλλο, παλιό, στενό και ασφαλτοστρωμένο αυτόν, ο οποίος συνεχιζόταν για ενάμισι ακόμα χιλιόμετρο στην πλαγιά του λόφου. Όταν έφτασε στο τέρμα του, ακολούθησε την κυκλική διαδρομή για το γήπεδο του γκολφ, όπου έκανε μεταβολή και πήρε τον δρόμο της επιστροφής. Έξι χιλιόμετρα ακριβώς. Ήταν μια διαδικασία ρουτίνας την οποία σπάνια παρέλειπε στην πραγματικότητα, δεν ήταν θέμα επιλογής. Τα πάντα πάνω στη Μέρεντιθ ήταν εκ φύσεως μεγάλα, ψηλή καθώς ήταν, με φαρδιές πλάτες, στρογγυλεμένους γοφούς και μακριά πέλματα. Ακόμα και τα χαρακτηριστικά της φάνταζαν κομματάκι υπερβολικά για το ωχρό, ωοειδές πρόσωπό της –είχε μεγάλο στόμα, αλά Τζούλια Ρόμπερτς, τεράστια καστανά μάτια, γεμάτα φρύδια και πυκνά μαλλιά. Μόνο η διαρκής άσκηση, η μόνιμη διατροφική επαγρύπνηση, τα καλής ποιότητας προϊόντα φροντίδας για τα μαλλιά κι ένα εργοστασιακών διαστάσεων τσιμπιδάκι μπορούσαν να την κρατήσουν σουλουπωμένη.

Καθώς έστριβε στον δρόμο για το σπίτι της, ο ανατέλλων ήλιος φώτισε τα βουνά, βάφοντας τις χιονοσκεπαστες κορφές τους βιολετί και ρόδινες.

Δεξιά κι αριστερά της, χιλιάδες γυμνές, λυγερόκορμες μηλιές διακρίνονταν στο χιόνι σαν καφετιές βελονιές σε άσπρο ύφασμα. Αυτή η εύφορη γούβα ανήκε στην οικογένειά τους εδώ και πενήντα χρόνια, κι εκεί, στο κέντρο των πάντων, ψηλό

και περήφανο, ορθωνόταν το σπίτι στο οποίο είχε μεγαλώσει η Μέρεντιθ. Το Μπέλιε Νότσι. Ακόμα και στο μισόφωτο φαινόταν, γελοιωδώς, εκτός τόπου και χρόνου και αδιαμφισβήτητα πομπώδες.

Η Μέρεντιθ συνέχισε ν' ανηφορίζει τον λόφο, τρέχοντας όλο και πιο γρήγορα, ώσπου η ανάσα της να κοπεί και μια σουβλιά να τρυπήσει το πλευρό της.

Την ώρα που σταματούσε στην μπροστινή βεράντα της, η κοιλιάδα γέμιζε με λαμπρό, χρυσαφένιο φως. Η Μέρεντιθ τάισε τα σκυλιά κι έπειτα ανέβηκε βιαστικά επάνω. Πήγαινε να μπει στο μπάνιο ακριβώς τη στιγμή που ο Τζεφ έβγαινε. Φορώντας μονάχα μια πετσέτα, με τα ξανθά μαλλιά του, που είχαν αρχίσει να γκριζάρουν, να στάζουν ακόμα νερά, γύρισε στο πλάι για να την αφήσει να περάσει καθώς εκείνη έκανε το ίδιο. Κανείς τους δεν μίλησε.

Στις 7.20 η Μέρεντιθ στέγνωνε τα μαλλιά της και στις 7.30 –ακριβώς στην ώρα της– είχε ήδη ντυθεί για τη δουλειά μ' ένα μαύρο μπλουτζίν και μια εφαρμοστή πράσινη μπλούζα. Λίγο αϊλάινερ, λίγη μάσκαρα, μια ιδέα ρουζ, ένα πέραςμα με το κραγιόν, και ήταν πανέτοιμη.

Κάτω, βρήκε τον Τζεφ στο τραπέζι της κουζίνας, καθισμένο στη συνηθισμένη του καρέκλα, να διαβάζει τους *New York Times*. Τα σκυλιά κοιμόντουσαν στα πόδια του.

Η Μέρεντιθ πήγε στην καφετιέρα κι έβαλε μια κούπα καφέ. «Να σου το ξαναγεμίσω;»

«Εντάξει είμαι», είπε ο Τζεφ, χωρίς να σηκώσει το κεφάλι να την κοιτάξει.

Η Μέρεντιθ ανακάτεψε γάλα σόγιας στον καφέ της, παρακολουθώντας το χρώμα ν' αλλάζει. Συνειδητοποίησε ότι τώρα τελευταία εκείνη κι ο Τζεφ μιλούσαν μόνο εξ αποστάσεως, σαν ξένοι –ή σαν δυσαρεστημένοι συνεταίροι– και μόνο για τη δουλειά ή τα παιδιά. Χωρίς ιδιαίτερη ζέση, προσπάθησε να θυμη-

θεί την τελευταία φορά που είχαν κάνει έρωτα, και δεν τα κατάφερε.

Ίσως αυτό να ήταν το φυσιολογικό. Όταν είσαι παντρεμένος τόσο πολλά χρόνια, επόμενο είναι να υπάρχουν περιόδους ύφεσης. Παρ' όλ' αυτά, η ανάμνηση του παλιού πάθους τους της προξενούσε κάποιες φορές θλίψη. Η Μέρεντιθ ήταν δεκατεσσάρων στο πρώτο ραντεβού τους (είχαν πάει να δουν το *Φρανκενστάιν Τζούνιορ*· μια ταινία η οποία εξακολουθούσε να συγκαταλέγεται στις αγαπημένες της), και αν ήθελε να είναι ειλικρινής, θα έπρεπε να παραδεχτεί ότι έκτοτε δεν είχε ξανακοιτάξει άλλον άντρα. Καθώς το σκεφτόταν, της φαινόταν παράξενο· δεν θα έλεγε ότι ήταν ρομαντική, ουσιαστικά όμως είχε ερωτευτεί με την πρώτη ματιά. Ο Τζεφ ήταν κομμάτι της από τότε που θυμόταν τον εαυτό της.

Παντρεύτηκαν νωρίς –*υπερβολικά* νωρίς– και η Μέρεντιθ τον ακολούθησε στο ίδιο κολέγιο στο Σιάτλ, δουλεύοντας νύχτες και Σαββατοκύριακα σε μπαρ γεμάτα καπνό για να βγάξει τα δίδακτρα. Ήταν ευτυχισμένη στο στενόχωρο διαμερισμάκι τους στο Γιουνιβέρσιτι Ντίστρικτ. Κι έπειτα, όταν ήταν κι οι δυο τελειόφοιτοι, έμεινε έγκυος. Στην αρχή τρομοκρατήθηκε. Ανησυχούσε ότι θα γινόταν όπως η μητέρα της, ότι η μητρότητα δεν θα ήταν κάτι καλό για κείνη. Ήταν τεράστια η ανακούφισή της όμως όταν ανακάλυψε ότι ήταν το άκρο αντίθετο της μητέρας της. Ίσως να τη βοήθησε σ' αυτό η νεότητά της. Η μαμά κάθε άλλο παρά νέα ήταν όταν τη γέννησε –αυτό ήταν ένα πράγμα που το ήξερε με σιγουριά.

Ο Τζεφ κούνησε το κεφάλι. Η κίνηση ήταν απειροελάχιστη, σχεδόν ανύπαρκτη, η Μέρεντιθ όμως την είδε. Ήταν πάντα συντονισμένη στο δικό του μήκος κύματος και, εσχάτως, οι αμοιβαίες δυσαρέσκειές τους ήταν σαν να παρήγαν ήχο, ένα οξύ σφύριγμα που μόνο εκείνη μπορούσε ν' ακούσει.

«Τι;» του είπε.

«Τίποτα.»

«Δεν κούνησες το κεφάλι σου για το τίποτα. Τι συμβαίνει;»

«Μόλις σε ρώτησα κάτι.»

«Δεν το άκουσα. Ρώτα με ξανά.»

«Δεν έχει σημασία.»

«Εντάξει λοιπόν.» Πήρε τον καφέ της και ξεκίνησε για την τραπεζαρία.

Ήταν κάτι που είχε κάνει εκατοντάδες φορές, κι όμως εκείνη τη στιγμή, καθώς περνούσε κάτω από το παλιομοδίτικο φωτιστικό οροφής, με το άχρηστο πλαστικό γκι να κρέμεται από το κέντρο του, η οπτική της άλλαξε.

Είδε τον εαυτό της από απόσταση: μια σαραντάχρονη γυναίκα, με μια κούπα καφέ στο χέρι, να κοιτάζει δυο άδειες θέσεις στο τραπέζι και τον άντρα της που ήταν ακόμα εκεί, και για ένα κλάσμα του δευτερολέπτου αναρωτήθηκε ποια άλλη ζωή θα μπορούσε να έχει ζήσει αυτή η γυναίκα. Κι αν δεν είχε γυρίσει στο πατρικό της για να αναλάβει τον οπωρώνα και ν' αναθρέψει τα παιδιά της; Κι αν δεν είχε παντρευτεί τόσο νέα; Τι είδους γυναίκα θα είχε γίνει;

Κι έπειτα, όλο αυτό έσκασε σαν σαπουνόφουσκα και η Μέρεντιθ επέστρεψε εκεί που ανήκε.

«Θα είσαι σπίτι για το δείπνο;»

«Πάντα δεν είμαι;»

«Στις εφτά», είπε η Μέρεντιθ.

«Βεβαίως», είπε εκείνος, γυρίζοντας σελίδα. «Ας ορίσουμε ώρα.»

Στις οχτώ η Μέρεντιθ βρισκόταν στο γραφείο της. Όπως συνήθως, είχε φτάσει πρώτη κι έκανε τον γύρο του δεύτερου ορόφου της αποθήκης όπου βρίσκονταν τα χωρισμένα σε κουβούκλια γραφεία της επιχείρησης ανάβοντας τα φώτα.

Πέρασε μπροστά από το γραφείο του μπαμπά της –άδειο τώρα–, σταματώντας μονάχα για να ρίξει μια ματιά στις πλακέτες δίπλα στην πόρτα. Δεκατρείς φορές είχε αναδειχτεί Καλλιεργητής της Χρονιάς και οι ανταγωνιστές του εξακολουθούσαν να αποζητούν τις συμβουλές του, άσχετα αν ο ίδιος σπάνια ερχόταν πια στο γραφείο και είχε λίγο πολύ αποσυρθεί εδώ και μία δεκαετία. Παρά την απόσυρση από την ενεργό δράση, συνέχιζε να είναι η ενσάρκωση του οπωρώνα Μπέλιε Νότσι, ο εμβληματικός επιχειρηματίας που είχε εισαγάγει στην αγορά την ποικιλία Γκόλντεν Ντελίσιους από τις αρχές ήδη της δεκαετίας του '60, τα Γκράνι Σμιθ το '70, ο άνθρωπος που υποστήριξε την προώθηση των Μπράουμπερν και των Φούτζι στη δεκαετία του '90. Τα σχέδιά του για την ψυχρή αποθήκευση είχαν φέρει επανάσταση στον χώρο και είχαν βοηθήσει να γίνει εφικτή η εξαγωγή μήλων πρώτης ποιότητας στις παγκόσμιες αγορές.

Οπωσδήποτε, η Μέρντιθ είχε βάλει ένα πολύ σημαντικό λιθαράκι στην ανάπτυξη και στην επιτυχία της επιχείρησης. Υπό τη διεύθυνσή της, οι χώροι ψυχρής αποθήκευσης είχαν επεκταθεί και τώρα η εταιρεία τους δραστηριοποιούνταν κατά κύριο λόγο στον τομέα της αποθήκευσης φρούτων για λογαριασμό άλλων παραγωγών. Κι ακόμα, χάρη σ' εκείνη ο παλιός πάγκος πώλησης μήλων στην άκρη του δρόμου είχε μετατραπεί σε ένα πολύ πετυχημένο κατάστημα με είδη δώρων. Εκτός από τα δικά τους προϊόντα και τα αναμνηστικά του οπωρώνα Μπέλιε Νότσι, το κατάστημα προωθούσε πλήθος χειροτεχνήματα από ντόπιους καλλιτέχνες και τοπικά εδέσματα. Αυτή την εποχή του χρόνου –την περίοδο των Χριστουγέννων–, με τα τρένα ν' αδειάζουν συνεχώς τουρίστες που έρχονταν στο Λέβενγουερθ για την παγκοσμίως γνωστή τελετή του ανάμματος του δέντρου, δεν ήταν καθόλου λίγοι αυτοί που έβρισκαν τον δρόμο για το κατάστημα δώρων του Μπέλιε Νότσι.

Λένινγκραντ, 1941. Μια πόλη άλλοτε ονειρεμένη, τώρα πολιορκείται από τους Ναζί –θαμμένη στο χιόνι, αποκομμένη από κάθε βοήθεια... Μια πόλη γεμάτη γυναίκες που πασχίζουν απεγνωσμένα να σώσουν τα παιδιά τους και τον εαυτό τους –με κάθε τμήμα...

Σιάτλ, 2000. Η Άνια Γουίτσον χάνει τον σύζυγό της και νιώθει μεμιάς τα χρόνια και τη θλίψη να τη βαραίνουν αβάσταχτα. Είναι μια ώρα ν' απλώσει το χέρι στις αποξενωμένες κόρες της. Σιγά σιγά, διστακτικά, αρχίζει να τους εξιστορεί ένα παραμύθι για μια όμορφη μικρή Ρωσίδα που ζούσε σε μια μαγική πόλη πριν από μια ολόκληρη ζωή...

Η Νίνα και η Μέρεντιθ έχουν ακούσει πολλές φορές την αρχή του παραμυθιού, αλλά ποτέ το τέλος. Αυτή τη φορά, αποφασισμένες να βρουν την αλήθεια πίσω από τον μύθο, θα πιέσουν τη μητέρα τους να διηγηθεί ολόκληρη την ιστορία. Και θα ανακαλύψουν ένα μυστικό τόσο αδιανόητο που θα τις ταραξεί συθέμελα –και θα τις κάνει να δουν με άλλα μάτια τη μητέρα τους, την οικογένειά τους, αλλά και τη δική τους ζωή.

Ο Κήπος του Χειμώνα είναι μια επική ιστορία αγάπης στη Ρωσία του Β΄ Παγκοσμίου Πολέμου, αλλά και μια ιστορία για τους ακατάλυτους δεσμούς ανάμεσα στις γυναίκες –μητέρες, κόρες, αδερφές– την ενοχή και την εξιλέωση. Είναι μια ιστορία για τον πόλεμο –όχι των ηρώων, αλλά των απλών ανθρώπων που τον κουβαλούν μέσα τους ακόμη κι όταν έχει πια από καιρό τελειώσει.

ΕΚΔΟΣΕΙΣ
ΚΛΕΙΔΑΡΙΘΜΟΣ

Διοικητικό 4, Σταθμός Λαρίσης, 10440 ΑΘΗΝΑ, Τηλ. 210-5237635
info@klidarithmos.gr www.klidarithmos.gr
www.facebook.com/klidarithmos.gr

ISBN 978-960-461-742-5

9 789604 617425